

Szabad forgalmú irtó- és riasztószer

Rovarirtó szerek

Általánosságban a rovaroknak két fő csoportjuk van:

- repülő rovarok (légy, szúnyog, moly stb.),
- rejtett életmódú, mászó rovarok (csótány, svábbogár, hangya stb.).

A repülő rovarok irtására zárt térben elsősorban a *térhatású* (valódi) *aeroszok* alkalmasak. Az aeroszol a légtérbe porlasztva finom ködöt, egyenletes méregmezőt képez.

Az aeroszok a hatóanyagokat oldott állapotban tartalmazzák. Vízben rendszerint rosszul vagy egyáltalán nem oldódnak, ezért valamilyen közvetítő anyagban, pl. vízzel elegyedő, kevés szerves oldószerben oldják (pl. alkohol), majd vízzel elegyítik, vagy olajban (pl. parafinolaj) oldják és olaj-víz (O/V) emulziót képeznek. Az ilyen, ún. „vízbázisú” készítmények egészség- és környezetvédelem szempontjából előnyösek.

A párologtatók szintén zárt térben hatásosak. Lehetnek elektromos készülékbe helyezhető, hatóanyag oldatával átitatott, cserélhető kartonlapok vagy műgyantában elnyeletett hatóanyagok, amelyeket műanyag-

ból rácsosra kiképzett kazettában forgalmaznak. A hatóanyagok gőzeit folyamatosan adják le a típustól függően, több órán vagy napokon, heteken át.

Szabadban vagy félig zárt helyiségben (terazon, sátorban, szobában nyitott ablak mellett) hatásosak a korszerű *füstölőspirálok*. A meggyújtott, parázsló spirál fehér füstje a szúnyogokat 6–8 órán át képes elpusztítani.

A szalagos légyfogók házi legyek irtására alkalmas, többnyire mérregmentes készítmények. A mézaromával illatosított, sűrűn folyó, nem száradó, ragacsos anyaggal bevont papírszalag az odavonzott legyet megfogja, majd a légy elpusztul. Alkalmazásuk ma már kevésbé népszerű.

A molyok és lárváik elpusztítására, illetve távoltartására forgalmazott készítmények a korszerű rovarirtókhoz hasonló hatóanyagokat tartalmazznak, többnyire azonos vagy hasonló formulában (pl. aeroszol).

Jelenleg még a hagyományos ellenszerüket, a könnyen illó, átható szagú, kristályos molyirtókat (naftalin, para-diklórbenzol), szárított virágokat (pl. levendula) is forgalmazzák.

A rejtett életmódú rovarok irtására forgalmazott aeroszok szintén zárt térben, kizárólag felületekre, a rovarok búvóhelyeire, falrepedésekbe, rovarjáratokba, vizesblokkok, szeméttárolók környékére porlaszthatók. Cél: a felületeken a hatóanyag egyenletes eloszlása.

A rejtett életmódot folytató rovarok irtására alkalmazható aeroszokat a légtérbe porlasztani nem szabad!

A porozószer csak zárt térben alkalmazható a rejtett életmódú rovarok irtására, elsősorban olyan helyeken, ahol a felület benedvesítése nem ajánlott vagy mélyre hatolás nem szükséges. A porozószerknél a hatóanyagot valamilyen semleges, por vivőanyagba (pl. talkum) keverik. Lényeges, hogy a porozószer később könnyen eltakarítható legyen.

Rágcsálóirtó szerek

Patkányok, egerek irtására a kereskedelem korszerű készítményeket forgalmaz. Ezek a termékek – többnyire *csalétkek* – véralvadást gátló hatóanyago-

Csomagolásuk általában szóródobozos, segítségükkel a port kis területre is irányítottan lehet kijuttatni.

A *csapdák* nem száradó, színtelen lak-
kal bevont, formára hajtogatható kar-
tonlapok és a rovarok (elsősorban a
csótányok) odacsalogatására szolgáló
ún. „vonz”-anyagok, többnyire kis tase-
kokban. Az odacsalogatott rovar a
lakkréteg megfogja.

kat tartalmaznak olyan mennyiségben, ami már egyszeri fogyasztás után is biztos elhullást eredményez. A csalétkék vivőanyagai színezett gabona-
magvak, őrlemények, dercék, gyakran csak szemes termények vagy granu-
látumok formájában.

Használatuk különösen gondos kezelést igényel, mivel háziállatokra is veszé-
lyes lehet. Csomagolásuk általában egyúttal etetőtálca is, kihelyezésük csak
ezekben és csak erre a célra előírt helyekre engedélyezett.

A *rovarriasztó szerek lehetnek aeroszolok, krémek*, a hatóanyaggal átitatott
kendők. A sok rovar – legyek, kullancsok, szúnyogok, darazsak, bolhák stb.
– közül legkellemetlenebb a dalos szúnyog, amelynek kb. 3000 fajtája
Finnország északi részétől Afrika déli részéig mindenütt megtalálható.
A hímnemű szúnyog nem ártalmas, de a nőneműek vérrel táplálkoznak,
mert a vér segíti elő a költést.